

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE ORAHOVAC ZA 2021. GODINU

Priština, Jun 2022.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

1 Revizorsko mišljenje

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Orahovac za godinu koja se završava 31. decembra 2021. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Orahovac (OR), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2021.

Po našem mišljenju, pored Uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje Godišnji Finansijski Izveštaji opštine Orahovac, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

A1 Pogrešna klasifikacija troškova u iznosu od 252,910€ kao rezultat nepravilne registracije troškova prema relevantnim ekonomskim kodovima.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Orahovac bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A2 Neadekvatno korišćenje procedure nabavke.
- A3 Nedostaci u procesu evaluacije zahteva za subvencije NVO-a.
- B1 Potpisivanje ugovora bez finansijskog pokrića.
- B2 Obavezivanje sredstava za 39 isplata je izvršeno ne prema finansijskim pravilima.
- B3 Neplaćanje računa u zakonskom roku.
- C1 Doplata +30%, u nedostatku povećanja broja zaposlenih za 30%.
- B4 Nedostaci u upravljanju prihodima od poreza na imovinu.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak..

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Predsednik Opštine odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Predsednik Opštine odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Predsednik Opštine Orahovac je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Opštine Orahovac.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment opštine Orahovac je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava opštine Orahovac u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje

kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Opštine Orahovac sa svim primenljivim politikama Opštine Orahovac, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Opštine Orahovac.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su prenetna menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo oblasti za moguće poboljšanje, uključujući interne kontrole, koje su predstavljene u nastavku na razmatranje u obliku nalaza i preporuka.

Proces izveštavanja u opštini je praćen sa nedostacima, koje su uočene tokom revizije i nakon naših predloga izvršene su moguće ispravke. Dalje, finansijski izveštaji su ispravljani i dostavljeni NKR, osim pitanja koja su adresirana u nastavku koja su uticala na mišljenje revizije.

U nedostatku odgovarajućih unutrašnjih kontrola u Opštini, identifikovano je nekoliko pitanja koja su uticala na mišljenje revizije i zaključak o usklađenosti.

Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja, i da poboljšaju interne kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenost sa nadležnim organima u vezi sa upravljanjem fondovima javnog sektora. Mi ćemo razmotriti ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 14 preporuka, od kojih su četiri (4) nove preporuke, osam (8) ponovljenih i dve (2) delimično ponovljene.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihovih sprovođenja, vidi poglavlje 4..

2.1 Pitanja koja utiču na revizorsko mišljenje

Pitanje A1 - Neadekvatna klasifikacija rashoda

Nalaz Član 18, stav 3, Finansijske uredbe br. 01/2013 / MF, "O trošenju javnog novca", propisuje da rashodi moraju imati adekvatne ekonomske kodove prema Administrativnom uputstvu o kontnom planu.

Na osnovu izvršenih testova, proizilazi da je bilo slučajeva pogrešne klasifikacije rashoda i to:

-Rashodi za projekat „Izgradnja i nabavka građevinskog materijala za siromašne porodice“, u iznosu od 37.163€, evidentirani su u kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera;

-Rashodi za projekat „Izgradnja plastenika sa učešćem“, u iznosu od 100.000€; 41.727€; i 34,020€ respektivno, registrovani su u kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera; i

-Rashodi na ime sufinansiranja u poljoprivredi kod poljoprivrednika opštine, u iznosu od 40.000€, evidentirani su u ekonomskoj kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera.

Došlo je do pogrešnih klasifikacija zbog neadekvatnog planiranja i budžetiranja troškova prema ekonomskim kodovima.

Uticaj Netačne ekonomske klasifikacije predstavljaju netačnu sliku rashoda finansijskih izveštaja, precenjajući/potcenjujući ekonomsku kategoriju

rashoda, kao i ne odražavaju tačno informacije za dotične kategorije rashoda.

Preporuka A1

Predsednik opštine treba da osigura da se preduzmu sve potrebne radnje za planiranje rashoda u odgovarajućim budžetskim izdvajanjima/kategorijama (ili preraspodelu sredstava kada je to potrebno i moguće), te da se isplata i evidentiranje rashoda vrši na uredan način, pravično i tačno prema adekvatnim ekonomskim kodovima.

**Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne Slažu se).
Opširnije vidi Dodatak I.**

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A2 - Neadekvatno korišćenje procedure nabavke

Nalaz Prema Zakonu o javnim nabavkama, član 32.1, za aktivnost nabavke, naručilac mora koristiti otvoreni ili ograničeni postupak. Ako je odredbom čl. 34-37 ovog zakona izričito dozvoljeno korišćenje drugog postupka nabavke, naručilac može koristiti taj ili otvoreni postupak. Sprovođenje postupka nabavke mora se obaviti u punoj saglasnosti sa važećim odredbama ovog zakona.

Ugovor „Čišćenje i higijensko održavanje objekata opštine Orahovac“, u vrednosti od 50.000€, sklopljen je pregovaračkim postupkom bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, na poziv ekonomskog operatera koji se poziva na član 35. stav 2.1 ZJN, dok bi trebalo da se realizuje kroz redovni otvoreni proces nabavke.

Prema rečima opštinskih zvaničnika, ovo se desilo kao rezultat kašnjenja u pokretanju aktivnosti redovnih nabavki.

Uticaoj Upotreba pregovaračkog postupka, bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, ostavlja prostor za ograničavanje konkurencije u slučajevima kada uslugu mogu ponuditi mnogi ekonomski operateri.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Preporuka A2 Predsednik opštine treba da obezbedi da se započinjanje aktivnosti nabavke obavi blagovremeno i kroz pravilno korišćenje procedura nabavke.

Pitanje A3 - Nedostaci u procesu evaluacije aplikacija za subvencije NVO-a

Nalaz Opština je raspisala javni poziv za dodelu subvencija za sport, kojim su utvrđeni kriterijumi koje moraju ispuniti korisnici subvencija. Jedan od kriterijuma postavljenih u javnom pozivu bio je da podnosioci prijave dostave poresku potvrdu kao dokaz da ne postoje poreske obaveze prema Poreskoj upravi.

Na osnovu izvršenih testova, proizilazi da su tri NVO-i koje su dobile subvencije izabrane bez kompletiranja dokumentacije tražene na javnom pozivu, koje su dostavile nevažeće potvrde, kao dokaz o otplati duga PAK-u. Dokumenti u pitanju nisu proizašli iz sistema PAK-a. Godišnji iznosi ova tri korisnika subvencija su ukupno 72,600€.

Prema rečima nadležnih u Opštini, to se dogodilo jer komisija za procenu dokumenata podnosilaca zahteva za korisnike sportskih subvencija nije potvrdila validnost poreske potvrde.

Uticaoj Izbor korisnika od strane Komisije za ocenjivanje, bez ispunjavanja kriterijuma utvrđenih u javnom pozivu, predstavlja štetu za budžet, a ne

javnu transparentnost.

Preporuka A3 Predsednik opštine mora osigurati da Komisija za ocenu prijave i izbor korisnika subvencija za sport, primenjuje sve kriterijume navedene u javnom pozivu i da se ni u kom slučaju ne prekorači bez dokaza da su dokazi validni sa posebnim akcentom na dokazivanje otplate dugova Poreskoj upravi.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B1 - Potpisivanje ugovora bez finansijskog pokrića

Nalaz Član 13.8 Zakona br. 07/L-41 o budžetskim izdvajanjima za budžet za 2021. godinu, predviđa da potpisivanje ugovora za višegodišnje kapitalne projekte vrše budžetske organizacije, samo ako su takvi rashodi predviđeni zakonom o budžetu za tekuću godinu i za naredne dve godine.

U dva slučaja su potpisani ugovori za kapitalne projekte dok nisu imali finansijsko pokriće kao što su:

- Za projekat „Izgradnja APM u Gornjem naselju“, važećim Zakonom o budžetu i naredne dve godine predviđeno je 150.000€, dok je potpisani ugovor bio u iznosu od 252.269€ ili 102.269€ veći od planirane vrednosti; i

- Za projekat „Izgradnja drenažnog kanala Fortesa-Celina“ Zakonom o budžetu za tekuću i naredne dve godine predviđeno je 220.000€, dok je potpisan ugovor bio u iznosu od 239.520€, odnosno 19.520€ veći od planirane vrednosti.

To se dogodilo zbog nepotpune analize i nerealnih procena finansijskih troškova projekata prilikom njihovog budžetiranja.

Uticaoj Nedostatak adekvatne analize finansijskih troškova za kapitalne projekte, kao i potpisivanje ugovora van budžetskih granica, stvara poteškoće i remeti tok finansija opštine jer se moraju izvršiti mnoga prilagođavanja budžeta i preraspodele sredstava da bi se pokrio deficit ovih projekata. . Time se onemogućava realizacija drugih projekata predviđenih za realizaciju novonamenjenim sredstvima.

Preporuka B1 Predsednik opštine treba da obezbedi da će primeniti zakon o nabavkama - pokrenuti aktivnost nabavke tek nakon što završi formalnu procenu potreba i potpisati ugovor za kapitalne projekte u slučajevima kada su takvi rashodi predviđeni zakonom o budžetu za fiskalnu godinu i za naredne dve (2) godine, odnosno mogućnost preraspodele sredstava za kapitalne projekte.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B2 - Obavezivanje sredstava u neskladu sa finansijskim pravilima

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013, u članu 12, propisuje da se prvo mora podneti zahtev za kupovinu, zatim obavezivanje sredstava, da se nastavi

sa narudžbom, zatim da se roba ili usluga prihvati, a nakon prijema fakture da se izvrši uplata.

Na osnovu izvršenih testova, proizilazi da je za 39 uplata u iznosu od 2.032.699€ prvobitno primljena faktura, zatim su sredstva angažovana i sačinjen je nalog za kupovinu.

Uzrok ove pojave je neadekvatno planiranje budžeta i pokretanje postupaka bez primene važećih pravila.

Uticaoj Ulazak u obaveze bez obezbeđenja potrebnih sredstava utiče na stvaranje obaveza koje opterećuju budžet za narednu godinu.

Preporuka B2 Predsednik opštine mora osigurati da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi, u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom obrade plaćanja prvo angažuju sredstva, zatim se izdaje nalog za kupovinu i na kraju se roba/usluga prihvata i i plaćanje se vrši.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B3 - Neplaćanje računa u zakonskom roku.

Nalaz Zakon br. 03/L-048 o PFMP-u, u članu 39.1, predviđa da se svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje za isporučenu robu i usluge i/ili rad za budžetsku organizaciju plaćaju u roku od trideset (30) kalendarskih dana nakon prijema fakture.

Analizom baze dobavljača uočili smo da su tokom 2021. godine izvršene isplate u iznosu od 2,523,472€ ili 1,165 slučajeva plaćanja sa liste dobavljača, koji su prekoračili zakonski rok od 30 dana do dve godine.

Ulazak u obaveze bez budžeta i nemark odgovornih službenika uticali su na nerealizaciju isplata u zakonskom roku, što je rezultiralo i može uticati na povećanje broja isplata putem sudskih/izvršnih odluka.

Uticaoj Kao rezultat kašnjenja u plaćanju i nedostatka potpunih informacija, sposobnost opštine da predvidi i upravlja potrebama za likvidnošću može biti oslabljena. Takođe, opština može biti predmet tužbi od strane ekonomskih operatera, što uzrokuje dodatne sudske/izvršne troškove.

Preporuka B3 Predsednik opštine treba da pojača kontrole u procesu upravljanja isplatama, kako bi osigurao da opština ne ulazi u obaveze bez dovoljno sredstava i da svi računi budu plaćeni u zakonskom roku.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B4 - Nedostaci u upravljanju prihoda od poreza na imovinu

Nalaz Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, član 11.1 predviđa da se fizičkom licu koje odluči da jedinica zgrade služi kao primarno stanovanje (za koju se prijavljuje u opštini) dozvoljava odbitak od 15.000 € od

procenjene vrednost jedinice objekta.

Pored toga, Ministarstvo finansija, odnosno Odeljenje za porez na imovinu, obavestilo je opštine o donetoj odluci da registruju lični broj u slučaju primene člana 11. Zakona br. 06/L-005, kako bi se izbeglo dupliranje i/ili nepravilnosti i kako bi se obezbedila efikasna primena ovog člana.

Nakon izvršene analize, u pogledu sprovođenja dozvoljenog odbitka za primarno prebivalište i sprovođenja Odluke o upisu matičnog broja, utvrđeni su sledeći nedostaci:

Za 735 poreskih obveznika primenjen je odbitak od 15,000€ od procenjene vrednosti jedinice zgrade, na osnovu člana 11 – „Odbici za primarno prebivalište“, ali je ovaj odbitak izvršen za imovinu lica za koje je matični broj nije bio registrovan, što posledično rezultira manjim prihodima od poreza na imovinu za oko 16,537€.

Prema zvaničnim potvrdama, ovo pitanje je preneseno iz prethodnih godina, ali za fakture za 2022. godinu, za obveznike koji nemaju matični broj i koji nisu prijavili "Primarno prebivalište" neće važiti dozvoljeni odbitak.

Uticaoj

Primena dozvoljenih odbitaka na poreske obveznike bez matičnog broja i bez izjave da mesto prebivališta obveznika služi kao primarno prebivalište, može rezultirati pogrešnim obračunom odbitaka poreza na imovinu i posledično manjim prihodima.

Preporuka B4

Predsednik opštine treba da obezbedi bolju saradnju između poreskih obveznika, Odeljenja za porez na imovinu-Opštine i Sektora za porez na imovinu-Ministarstvo finansija, kako bi se otklonile eventualne greške u poreskoj osnovici, odnosno druga eventualna greška.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje C1 - Doplata +30%, u nedostatku dodavanja pozicije/stavke

Nalaz

Operativno uputstvo za javne nabavke, u članu 56.10, između ostalog, utvrđuje dozvoljena odstupanja u slučaju javnih okvirnih ugovora, koja su +/- 30% za poziciju ili stavku.

Okvirnim ugovorom „Usluge realizacije vitalizacije infrastrukture za funkcionisanje projekta – kućni kreveti“, u iznosu od 378,000€, predviđeno je angažovanje 53 radnika za realizaciju ovog projekta. Osim toga, Ugovor sadrži i +/- 30% kao dozvoljeno odstupanje od iznosa ugovora.

Za tri testirane isplate za mesece april, jun i avgust, zbirna plaćanja faktura za svaki mesec su bila 20,475€, iznos koji sadrži + 30% dodatnog dozvoljenog mesečnog iznosa. Ali, dozvoljeno finansijsko povećanje znači i povećanje pozicije ili stavke, što je u ovom slučaju broj zaposlenih sa 53 na 69 zaposlenih.

Međutim, prema izveštajima o prijemu sa spiska zaposlenih koje je sastavila Komisija za prijem, vidi se da osim povećanja finansijske

vrednosti, nije došlo do povećanja broja zaposlenih:

- Za mesec april primljen je 61 radnik, ali osam radnika nije primljeno (četiri lekara i četiri medicinske sestre), pri čemu je finansijska vrednost prema specifikaciji ugovora za ove neangažovane radnike 2,420€;

- Za mesec jun primljeno je 62 radnika, ali nije primljeno sedam radnika (četiri lekara i tri medicinske sestre), pri čemu je finansijska vrednost prema specifikaciji ugovora za ove neangažovane radnike 2,200€;

- Za mesec avgust primljen je 61 radnik, ali osam radnika nije primljeno (četiri lekara i četiri medicinske sestre), pri čemu je finansijska vrednost prema specifikaciji ugovora za ove neangažovane radnike 2,420€.

Zbog neadekvatne kontrolne funkcije, fakturisanje je urađeno u zbirnom obliku bez prilaganja specifikacije ugovorenih pozicija.

Uticaoj

Sumarno plaćanje i fakturisanje bez prilaganja specifikacije obavljenih pozicija, povećava rizik plaćanja za nedovršene radove/usluge i istovremeno utiče na budžet.

Preporuka C1

Predsednik opštine treba da pokrene reviziju sprovođenja ovog ugovora kako bi se osiguralo da se sprovodi u skladu sa ugovorenim specifikacijama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Prihodi

Ostvareni prihodi su u iznosu od 1,174,111€ ili 11% veći od godišnjeg plana. Odnose se na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, administrativne takse, prihode od poslovnih aktivnosti, prihode od zakupnine itd. Pored toga, Opština je ostvarila i indirektno prihode u iznosu od 325,234€ koji se odnose na prihode od saobraćajnih kazni, sudskih kazni i one od Agencije za šume.

Pitanje B5 - Pritužbe u vezi nepravilne procene imovine

Nalaz Zakon br. 06/L-005 o porezu na nepokretnu imovinu, u članu 12. stav 2, propisuje da je svaka opština odgovorna za administriranje procesa poreza na nepokretnu imovinu na teritoriji opštine. Prema ovom stavu, među nadležnostima opštine su sledeće: registruje i vodi podatke o porezu na imovinu u registrima poreza na imovinu, saraduje sa Ministarstvom finansija za procenu nepokretnosti; razmatra i odlučuje po žalbama na porez na nepokretnosti.

Nakon analize, u pogledu postupanja po žalbama za nepravilnu procenu vrednosti imovine, utvrđeni su sledeći nedostaci:

Uprkos naporima, opština nije uspela da pravilno saraduje u ažuriranju informacija u bazi podataka poreza na imovinu i proceni imovine. Opština je primila 129 pritužbi u vezi sa nepravilnim vrednovanjem imovine (88 pritužbi za stambene nekretnine, 28 za komercijalne nekretnine i šest za parcele). Od 129 žalbi, samo 13 je odbijeno, a još 116 pritužbi je prihvaćeno kao osnovano, što je rezultiralo ispravkom u proceni imovine u ukupnom iznosu od 11,670€. Ova činjenica ukazuje na visok nivo grešaka u bazi podataka poreza na imovinu.

Nepravilna procena imovine nastala je zbog nedovoljne komunikacije između Opštine i Ministarstva finansija, kao i zbog ograničenog broja zaposlenih u kancelariji poreza na imovinu.

Uticaj Neažuriranje informacija i nepravilna procena imovine u bazi poreza na imovinu može otežati naplatu prihoda i povećati potraživanja kao rezultat nezadovoljstva građana.

Preporuka B5 Načelnik treba da obezbedi bolju koordinaciju između Opštine i Odeljenja za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, kako bi se poboljšali podaci u bazi podataka. Takođe, Predsednik opštine treba da obezbedi povećanje kontrola kako bi se izvršila tačna procena imovine poreskih obveznika.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.2 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije iznosio je 5,159,358 €, od čega je potrošeno 4,961,170 €. Oni se odnose na izgradnju lokalnih puteva, održavanje reka, obrazovnih objekata, druge opreme itd.

Pitanje A4 - Nenastavak osiguranja izvršenja u skladu sa periodom realizacije ugovora

Nalaz

Pravila i Operativne smernice za javne nabavke, član 30. propisuje da „Obezbeđenje izvršenja ima za cilj da podrži izvršenje ugovora. Iznos garancije izvršenja biće jednak najmanje 10% vrednosti ugovora. Garancija za izvršenje će ostati na snazi za period od trideset (30) dana nakon završetka ugovora.

Za sledeća dva projekta, Ured za nabavke nije tražio nastavak izvršenja ugovora, pored nastavka realizacije ugovora koji još uvek nisu završeni kao:

- Za projekat „Izgradnja vrtića u selu Ratkoc“, u vrednosti ugovora od 46,292€, garancija izvršenja ugovora važila je do 16.11.2019. godine dok je završetak radova po ugovoru bio predviđen 20.11.2020. ovo nije nastavljeno do vremena revizije; i
- Za projekat „Uređenje korita reka i potoka“, u vrednosti ugovora od 765.095€, garancija izvršenja ugovora važila je do 4.12.2020 dok je završetak radova po ugovoru bio predviđen 06.12.2021 i kao takav nije nastavljeno do trenutka revizije.

Uzrok ove pojave je kašnjenje u implementaciji ugovora, odnosno nedostatak komunikacije između menadžera ugovora i Kancelarije za nabavke.

Uticaj

Nedostatak sigurnosti izvršenja, osim što predstavlja zakonsko zaobilaženje, povećava rizik da naručilac neće imati pokriće za eventualnu štetu i moguće troškove koji mogu nastati u periodu odlaganja realizacije ovih ugovora.

Preporuka A4

Predsednik opštine mora obezbediti preko odgovornih službenika, da se svaki projekat realizuje u roku određenom ugovorom i da garancija izvršenja mora biti važeća u odnosu na period ispunjenja ugovora kako je predviđeno zakonom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B6 - Kašnjenja u implementaciji projekta

Nalaz

Zakon o javnim nabavkama, u članu 81, ali i u Pravilima i operativnim uputstvima za javne nabavke, predviđa da su rukovodioci ugovora odgovorni za upravljanje ugovorima i da moraju obezbediti da ekonomski operater izvršava ugovor u skladu sa rokovima i uslovima navedenim u ugovoru. Svaki javni ugovor ima definisan rok za realizaciju.

Za sledeće projekte, radovi nisu izvođeni po dinamičkom planu,

predviđenom ugovorom, pa je došlo do značajnih zastoja u njihovom fizičkom procesu:

- „Izgradnja vrtića u selu Ratkoč“, ugovor potpisan 20.11.2018.godine u iznosu od 468,298€, trebalo je da bude završen u roku od dve godine. Međutim, do kraja 2021. godine, ovaj projekat je realizovan u normi od 67%;
- „Uređivanje riječnih korita“, ugovor potpisan 06.12.2018. godine u iznosu od 765,095€, trebalo je da bude završen u roku od tri godine. Međutim, do kraja 2021. godine, ovaj projekat je realizovan u normi od 61%;
- „Izgradnja kanalizacije u opštini Orahovac“, ugovor potpisan 3. decembra 2018. godine u iznosu od 441,155€, trebalo je da bude završen u roku od dve godine. Međutim, do kraja 2021. godine, ovaj projekat je realizovan u normi od 90%;
- „Izgradnja puteva u opštini Orahovac“, ugovor potpisan 3. decembra 2018. godine u iznosu od 271,188€, trebalo je da bude završen u roku od dve godine. Međutim, ovaj projekat je do kraja 2021. godine realizovan u normi od 92%.

Prema rečima opštinskih zvaničnika, do kašnjenja u realizaciji ovih projekata došlo je ili zbog neslaganja sa vlasnicima zemljišta, ili zbog nepravilnog budžetiranja za određene projekte. Međutim, ovo pokazuje da Opština nema efektivnu kontrolu u praćenju realizacije projekata.

Uticaj

Kašnjenja u završetku projekata utiču na to da Opština ne postigne postavljene ciljeve i u nedostatku budžetskih sredstava za naredne godine, započeti projekti možda neće biti završeni za još neko vreme.

Preporuka B6

Predsednik opštine treba da obezbedi da se otklone uzroci kašnjenja u realizaciji projekata kao što su imovinska pitanja, kao i da obezbedi da kapitalni projekti budu budžetirani sa dovoljno sredstava za njih, kako bi se projekti realizovali po dinamičkom rasporedu.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje C2 - Nepotpisivanje plana upravljanja ugovorom od strane ugovornih strana

Nalaz

Prema članu 81. ZJN, ugovorni organi su dužni da pripreme plan upravljanja ugovorom. Plan upravljanja ugovorom (u daljem tekstu PUU) je dokument koji će se ažurirati na osnovu nadzora radova, usluga ili robe u skladu sa uslovima navedenim u originalnom ugovoru. PUU treba da se koristi zajedno sa odobrenim pravilima za upravljanje ugovornim aktivnostima, koje je izdala Regulatorna komisija za javne nabavke.

Plan upravljanja ugovorom nije potpisan od strane ugovornih strana za projekte:

„Izgradnja APM u gornjem naselju“; "Renoviranje stare zgrade GCPM-a u Orahovcu";

„Uređenje odvodnih kanala poljoprivrednog zemljišta“;

"Izgradnja lokalnih puteva u opštini Orahovac" druga faza Zona 1; i

"Izgradnja lokalnih puteva u opštini Orahovac" druga faza Zona 2.

Ovo se desilo jer menadžer ugovora nije smatrao da je potpisivanje neophodno pošto se oni po njima popunjavanju u sistemu.

Uticaj

Nedovršavanje informacija, odnosno nepotpisivanje ovog dokumenta od strane menadžera ugovora i ugovorne strane, u skladu sa zahtevima ZJN-a može rezultirati neizvršavanjem ugovora u skladu sa pravilima navedenim u ugovoru.

Preporuka C2

Predsednik opštine treba da obezbedi da menadžeri projekta doprinesu da plan upravljanja ugovorom bude potpisan od strane ugovornih strana kako bi se ispunile ugovorne obaveze.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.3 Kapitalna i nekapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 136,258,978€, ne kapitalne imovine je 837,206€, kao i zaliha 133,349€.

Pitanje B7 - Nedostaci u registraciji imovine

Nalaz

Uredba br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom, u članu 6, propisuje da, "Kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUFK, dok nekapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovani u sistemu e-imovine."

Prema pregledu opšteg registra imovine, primetili smo da četiri isplate u iznosu od 72,223€ (kapitalna imovina preko 1,000€) nisu registrovane u ISUFK, a četiri isplate (imovina ispod 1,000€) u iznosu od 20,786€ nisu registrovane u e-imovina. Pored toga, za imovinu ispod 1,000 € nije obračunata godišnja amortizacija.

Prema službeniku za imovinu, neregistracija četiri isplate iznad i ispod 1,000€ je nastala kao rezultat kvara u softveru opštine i kao rezultat toga ostala je neregistrovana. Takođe, došlo je do neobračunavanja amortizacije za imovinu ispod 1,000€ zbog isteka ugovora o softveru e-imovina.

Uticaj

Nepotpuno registrovanje imovine iznad i ispod 1,000€ i neobračunavanje godišnje amortizacije imovine utiče na netačnu prezentaciju njihove pozicije u GFI.

Preporuka B7

Predsednik opštine treba da obezbedi da sva imovina iznad i ispod 1,000 € bude evidentirana u relevantnom softveru, tako da vrednost imovine bude predstavljena u potpunosti i tačno u skladu sa kriterijumima uredbe za upravljanje nefinansijskom imovinom.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3.4 Potraživanja

Potraživanja su prikazana u GFI u iznosu od 2,234,800€. Ovu vrednost čine porez na imovinu, porez na zemljište, porez na poslovanje, korišćenje javne imovine itd.

Pitanje B8 - Nepravilno upravljanje potraživanjima

Nalaz Uredba br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju, član 16. propisuje da budžetska organizacija mora da izveštava o potraživanjima na pravičan i tačan način.

Na osnovu izvršenih testova, za potraživanja od poreza za obavljanje delatnosti, proizilazi da se u četiri slučaja iznos prikazan u spisku potraživanja ne poklapa sa poslovnom finansijskom karticom kojom se dokazuje iskazani dug. Ovo odstupanje se odnosi na iznos od 20,569€, koji je procurio kao rezultat tehničke greške pri sastavljanju liste potraživanja.

Nadalje, analizom potraživanja za porez na imovinu, zaključujemo da deo nagomilanih dugova u iznosu od 275,256€ pripada bivšim društvenim preduzećima, privatizovanim u procesu privatizacije.

Osim toga, Opština se suočava sa visokim vrednostima potraživanja koja se iz godine u godinu povećavaju.

Pored primene opomene prema obveznicima kao mere koju koristi Opština, izostalo je kontinuirano postupanje kao što je pokretanje postupka obavezne naplate, preko drugih nadležnih organa.

Uticaj Neusaglašenost između finansijskih podataka i liste potraživanja utiče na njihovo fer i tačno izveštavanje. A starost potraživanja dodatno smanjuje verovatnoću da će ovi računi biti naplaćeni.

Preporuka B8 Predsednik opštine treba da obezbedi da se preduzmu adekvatne mere za zajedničko rešenje sa Kosovskom agencijom za privatizaciju u vezi sa obavezama društvenih preduzeća pod njihovim upravljanjem i bivših društvenih preduzeća. Takođe, treba preduzeti sve zakonske mere za naplatu potraživanja od svih vlasnika nekretnina.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Rezime informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. . Rashodi po izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet ⁵	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Izvori Fondova	14,216,590	15,245,214	15,041,586	15,129,427	14,688,602
Grant Vlade -Budžet	13,155,497	13,240,421	13,193,192	13,743,871	13,192,922
Finansiranje preko zaduživanja	0	47,052	46,852	100,020	92,191
Prenete iz prethodne godine	0	484,781	452,593	309,043	376,714
Sopstveni prihodi	1,061,093	1,061,093	937,785	974,370	961,842
Unutrašnje donacije	0	4,784	4,177	2,123	652
Spoljne donacije	0	407,084	406,988	0	64,280

Završni budžet u odnosu na početni budžet povećan je za 1,028,624€. Ovo povećanje je rezultat rebalansa budžeta, prenesenih prihoda iz prethodne godine, povećanja državnih grantova, lokalnih donacija i finansiranja zaduživanja.

Opština je u 2021. godini potrošila 99% završnog budžeta ili 15,041,586€, sa realizacijom skoro istom kao i prošle godine (2020. - 98%). Izvršenje budžeta je na zadovoljavajućem nivou, a objašnjenja za trenutnu poziciju su detalizirana u nastavku.

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

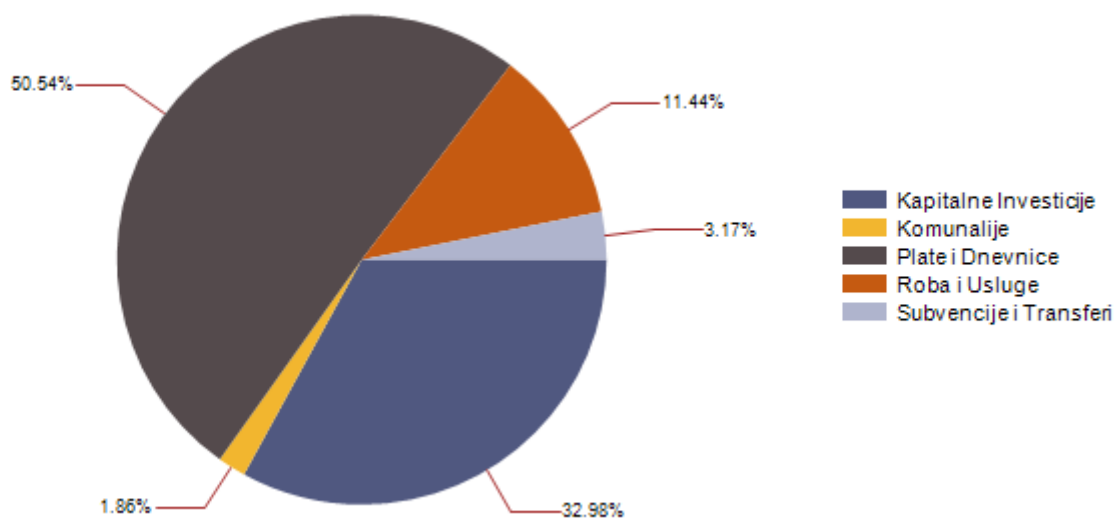
Opis	Početni budžet	Završni budžet	2021 Rashodi	2020 Rashodi	2019 Rashodi
Rashodi fondova prema ekonomskim kategorijama	14,216,590	15,245,214	15,041,586	15,129,427	14,688,602
Plate i Dnevnice	7,622,634	7,602,730	7,602,730	7,716,523	7,330,406
Roba i Usluge	1,715,477	1,725,627	1,721,164	1,664,862	1,352,072
Komunalije	280,500	280,500	280,322	263,830	246,469

Subvencije i transferi	311,000	477,000	476,200	320,532	1,216,728
Kapitalne Investicije	4,021,979	5,159,358	4,961,170	5,163,679	4,542,926
Rezerve	265,000	0	0	0	0

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice u poređenju sa početnim budžetom je smanjen za (19,904 €) zbog nealokacije od strane Trezora. Uprkos tome, 8,308 € je potrošeno kao isplate na osnovu sudskih odluka;
- Završni budžet za robe i usluge u poređenju sa početnim budžetom je povećan za 10,150 €, na osnovu revizije budžeta;
- Početni budžet sa završnim budžetom za kategoriju komunalija nije se promenio, dok je u kategorijama subvencija povećan za 166,000€ kao rezultat vladinog granta odlukom Vlade br. 11/30 od 14.09.2020.godine za podršku opštinama u upravljanju situacijom nastalom atmosferskim padavinama gde su opredeljena sredstva za naknadu štete u domaćinstvima u iznosu od 151.000€, a 15.000€ je prebačeno iz kategorije Roba i usluge u kategoriju subvencija i transfera sa preusmeravanjem.
- Završni budžet u kategoriji kapitalnih investicija povećan je za 1,137,379€. Ovo povećanje je rezultat razmatranja kapitalnih projekata, a takođe su prebačeni iz kategorije Rezerve u iznosu od 265,000€ odlukom Skupštine opštine od 29.04. .2021. Takođe je vredno napomenuti da imamo efektivnu potrošnju od 96% budžeta kapitalnih rashoda tokom godine. Ipak, program javnih investicija obuhvata 82 od toga 70 projekata prenetih iz prethodnih godina, šest novih projekata, tri projekta grantova za performanse i tri rezervna projekta; i
- Kao rezultat pandemijske situacije sa COVID-19, opština Orahovac je potrošila 247,908€, od kojih su isplaćene za plate i dnevnice za sektor obrazovanja i zdravstva odlukom Vlade br. 08/65 od 18.02.2021.godine o izmenama i dopunama Zakona br.07/I-001.

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2021. godinu

Prihodi koje je opština ostvarila u 2021. godini iznosili su 1,174,111€. Odnose se na: poreske prihode u iznosu od 577,233€, neporeske prihode u iznosu od 595,406€ i ostale prihode u iznosu od 1,472€. Pored toga, Opština je ostvarila i indirektno prihode u iznosu od 325,234€ koji se odnose na prihode od saobraćajnih kazni, sudskih kazni i Agencije za šume.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni Budžet	Završni Budžet	2021 Prijemi	2020 Prijemi	2019 Prijemi
Ukupni prihodi	1,061,093	1,061,093	1,174,111	1,182,723	1,103,403
Poreski prihodi	499,593	499,593	577,233	456,977	459,286
Neporeski prihodi	561,500	561,500	595,406	725,746	644,117
Ostali prihodi	0	0	1,472		

4 Napredak u implementaciji preporuka

Izveštaj revizije za GFI 2020. godine opštine Orahovac je rezultirao sa 12 preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kojem se navodi način kako će sprovesti date preporuke. Pored toga izveštaj NKR-a o GFI za 2020. godinu je razmotren u sednici Skupštine opštine, održanu 30 jula 2021.

Do kraja revizije za 2021. godinu, dve preporuke su sprovedene, dve su bile u procesu i osam još nisu adresirane, kao što je prikazano u grafikonu 2. Za potpuniji opis preporuka i načina kako su oni tretirani, vidi Tabelu 4.

Grafikon 2. Napredak u primeni preporuka iz prethodne godine

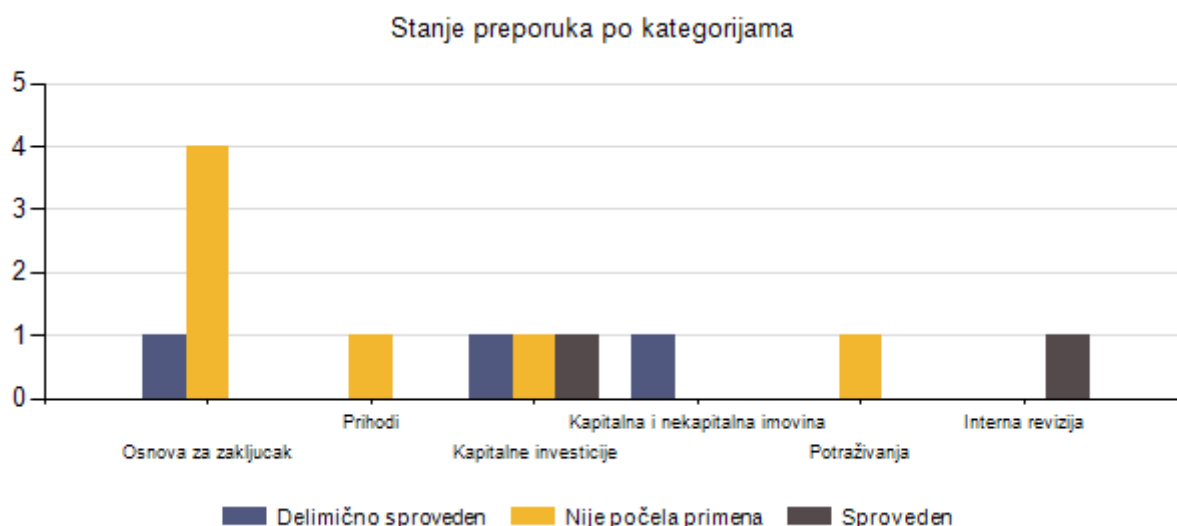

Tabela 4 Sažetak preporuka iz prethodne godine

Br.	Obim revizije	Preporuke za 2020	Poduzete radnje	Status
1.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi da će primeniti zakon o nabavkama - pokrenuti aktivnost nabavke tek nakon što završi formalnu procenu potreba i potpiše ugovor za kapitalne projekte samo ako su takvi izdaci predviđeni zakonom. Budžeta za fiskalnu godine i naredne dve (2) godine.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
2.	Osnova za zaključak	Predsednik Opštine treba da pojača kontrolu u procesu upravljanja isplatama kako bi se osiguralo da Opština ne preuzima obaveze bez dovoljnih sredstava i da svi računi budu plaćeni u zakonskom roku.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
3.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da pokrene reviziju sprovođenja ovog ugovora kako bi se osiguralo da se sprovodi u skladu sa	Komisija za prijem zaposlenih pripremila je	Delimično implementirano

		ugovorenim specifikacijama. Detaljni izveštaji bi se trebali sastaviti za svaki mesec za svaku pruženu uslugu, a plaćanja bi trebalo izvršiti tek nakon što se dobije uveravanje da su usluge primljene.	izveštaje o broju zaposlenih za ovaj projekat. Ali, ugovor nije revidiran nego implementiran prema specifikacijama.	
4.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi bolju saradnju između poreskih obveznika, Odeljenja za porez na imovinu - Opštine i Odeljenja za porez na imovinu - Ministarstva finansija, kako bi se eliminisale moguće greške u osnovi za utvrđeni porez ili bilo koja druga eventualna greška.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
5.	Osnova za zaključak	Predsednik treba da obezbedi da se uzroci kašnjenja otklone unapred, da se obezbede potrebna sredstva i da se nadziru kontrole u nadgledanju sprovođenja projekata tako da se završe na vreme u skladu sa dinamičkim planom.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
6.	Prihodi	Predsednik treba da obezbedi bolju koordinaciju između opštine i odeljenja za porez na imovinu u okviru Ministarstva finansija, kako bi se poboljšali podaci u bazi podataka. Predsednik takođe treba da pojača kontrolu kako bi osigurao tačnu procenu obveznika poreza na imovinu.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
7.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da se poštuju koraci definisani važećim pravilima u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom obrade plaćanja prvo izvrše sredstva, zatim izda nalog za kupovinu i na kraju prihvate dobra / usluge i da izvrši plaćanje.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
8.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da osigura da rukovodilac ugovora nadgleda rad i sastavlja izveštaje o napretku rada za svaku prihvaćenu situaciju kako bi identifikovao slabosti u procesu i izbegao plaćanja za nedovršeni posao. Osigurajte da rukovodioci projekata mogu da doprinesu planu upravljanja ugovorima koji sadrži tačne informacije pravovremenim iznošenjem stvarne situacije.	Imenovani su ugovorni menadžeri, ali još uvek nema adekvatnog praćenja.	Delimično implementirano
9.	Kapitalne investicije	Predsednik treba da obezbedi da preduzme neophodne mere da planiranje aktivnosti nabavke uključuje zahteve svih jedinica tako da se što manje aktivnosti sprovodi van plana nabavki. Ako se bilo koja aktivnost dogodi van plana, CPA mora biti unapred obavešten u skladu sa	Od testiranih uzoraka nismo uočili takve slučajeve.	Implementirano

		zakonskim zahtevima.		
10.	Imovina	Predsednik Opštine treba da obezbedi da se zahtevi u vezi sa registracijom i održavanjem imovine u potpunosti primenjuju, gde se kroz sistem e-imovine evidentiraju svi prilivi / odlivi pokretne imovine (u vrednosti ispod 1.000 €) za sva Opštinska odeljenja . Takođe mora osigurati da se postupak popisa i procene imovine vrši u svim odeljenjima i da izveštaji komisije za popis i konačne procene budu usklađeni sa stanjem imovine u registrima i prethode pripremi izveštaja. GFI za 2021. godinu, kako bi vrednost imovine bila predstavljena u potpunosti i tačno i kako bi se osigurala izrada internih pravila i procedura za evidentiranje, očuvanje i otuđenje imovine.	Opština uprkos postignutom napretku u registraciji imovine, još uvek treba da se uradi na potpunoj registraciji kapitalne i nekapitalne imovine	Implementacija nije počela
11.	Potraživanja	Predsednik treba da preduzme odgovarajuće mere za zajedničko poravnanje sa KAI u vezi sa obavezama društvenih preduzeća pod njihovim upravljanjem i obaveza bivših društvenih preduzeća. Takođe, treba preduzeti sve zakonske mere za naplatu ostalih potraživanja od svih vlasnika imovine.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
12.	Interna revizija	Predsednik treba da osigura da se godišnji plan revizije više fokusira na procese tekuće godine u departmanima u kojima je procenjen viši rizik, da zahteva da se poboljša kvalitet revizije i da departmani moraju da se bave preporukama revizije u skladu sa standardnim operativnim procedurama koje je odobrio ministar finansija.	Interna revizija je uzela u obzir tekuću godinu revizije i zasniva se na proceni rizika revizije.	Implementirano

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Zukë Zuka, Pomoćnik Generalnog Revizora

Shehrije Shala, Direktorka revizije

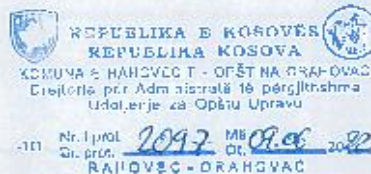
Fitim Haliti, Vođa tima

Hysen Boqolli, Član tima

Florim Maliqi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Pitanje	Komentari BO-a	Gledište NKR -a
<p>Na osnovu izvršenih testova, proizilazi da je bilo slučajeva pogrešne klasifikacije rashoda i to:</p> <p>-Rashodi za projekat „Izgradnja i nabavka građevinskog materijala za siromašne porodice“, u iznosu od 37.163€, evidentirani su u kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera;</p> <p>-Rashodi za projekat „Izgradnja platenika sa učešćem“, u iznosu od 100.000€; 41.727€; i 34,020€ respektivno, registrovani su u kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera; I</p> <p>-Rashodi na ime sufinansiranja u poljoprivredi kod poljoprivrednika opštine, u iznosu od 40.000€, evidentirani su u ekonomskoj kategoriji kapitalnih investicija umesto u kategoriji subvencija i transfera</p>	<p>Naša neslaganja su takođe predstavljena u komentarima koje smo poslali u NKR. Ponavljamo suštinu našeg neslaganja kod Pitanja A1, posebno KVALIFIKOVANO MIŠLJENJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA za 2021. godinu.</p> <p>* Baziramo se na Zakonu o budžetu za 2021. godinu, gde su na listi kapitalnih projekata za 2021. godinu projekti koje ste vi klasifikovali kao pogrešne klasifikacije, tj. nisu prebačeni u deo REZERVE (podložne Administrativnom uputstvu 04/2019).</p> <p>* Ako se pridržavamo Finansijske uredbe br. 02/2013, odnosno članu 2, tačke 2.2 i tačke 3.2, onda kapitalni projekti koje vi smatrate da su pogrešno klasifikovani, kada znamo činjenicu da smo mi kao budžetska organizacija sklopili ugovore sa svakim poljoprivrednim korisnikom u roku od 3-5 godina (tj. nije otuđena oprema, platenici i sl. u periodu od 3-5 godina), pa se procenjuje da su i dalje vlasništvo ili imovina opštine. Dakle, na osnovu gore navedenih članova i načina tretiranja imovine ili imovine kao imovine opštine za navedeni period, onda smatramo da ovi projekti imaju karakter kapitalnih investicija.</p>	<p>Na osnovu Administrativnog uputstva MF-br. 04/2019 o definiciji kapitalnih projekata i klasifikaciji izdataka kapitalnih projekata, definicija kapitalnog projekta je: dugoročna investicija koja se koristi za izgradnju, povećanje ili poboljšanje imovine; dok je definicija Aktiva: ekonomski resurs u vlasništvu budžetske organizacije, koji povećava vrednost imovine i očekuje se da će obezbediti koristi u budućem. Dok, na osnovu Uredbe MF – br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, definicija kapitalne imovine između ostalog definiše da: vlasništvo i kontrola koristi od kapitalne imovine, ostaje na budžetskoj organizaciji.</p> <p>Na osnovu gore navedenih definicija, rashodi za projekte navedene u broju A1: „Izgradnja i nabavka građevinskog materijala za siromašne porodice“; „Izgradnja platenika sa učešćem“; i „Sufinansiranje u poljoprivredi sa poljoprivrednicima“, nisu kapitalni projekti jer kontrola davanja od kapitalnih sredstava ne ostaje na budžetskoj organizaciji, pa prema članu 18. stav 3. Finansijske uredbe br.01/2013/MF, O trošenju javnog novca“, treba da imaju adekvatne ekonomske kodove prema Administrativnom uputstvu za računovodstveni plan.</p>

Komuna e Rahovecit

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkresë konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Rahovecit, për vitin 2021 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe ;

Mospajtim të Çështja A1 (shih tabelën e bashkëngjitur dhe komentet e OB Rahovec).

- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Smajl Lalifi

Kryetar i Komunës,

Data: 9 qershor 2022

Dodatak II: Objašnjena različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima¹¹ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.¹² Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja ako finansijski izveštaji daju istinit i pošten prikaz, tj. mišljenje se može izmeniti u vezi sa pitanjem (ima) usaglašenosti, ali se ne može izmeniti u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje;
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Snabdevanje PVC cevima u iznosu od 654€; Odvodni kanal poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 48,636€; Investicije u kutak za igre u vrednosti od 6,810 €; i Izgradnja obdaništa u Zerze u iznosu od 16,123€
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.